

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ВИБІР – РЕАЛІЇ УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ АБО МОДНИЙ РЕВЕРАНС..., БАЖАННЯ ЗМІНИТИСЯ АБО РОЗМОВИ ПРО ЄВРОІНТЕГРАЦІЮ...

Гресь Ігор Борисович,

Дуже складно мені висловлювати своє враження та думки після того, що відбулося у моїй родині, але я спробую.

З грудня 2015 року відбулося засідання круглого столу, на якому обговорювали виклики, які очікують нашу державу після підписання Угоди про асоціацію України з ЄС та зони вільної торгівлі.

Знаєте, шановні друзі, у мене склалося таке враження, що ми тільки зараз прокинулися і починаємо про це говорити, а до цього сподівалися, що нам відкриють європейські двері й ми зразу будемо жити як європейці. Це мені нагадує відомий твір великого артиста і письменника В. Шукшина «А поутру они проснулись»... Але найголовніше питання про наслідки євроінтеграції ставлять люди, які були ідеологами асоціації.

Може у вас, шановні колеги, складається враження, що я проти Угоди про асоціацію і зону вільної торгівлі. Ні, я за! Я за перетворення політичної системи, я за те, щоб держава була для людей, а не навпаки, я – за технічний і технологічний розвиток економіки, за відповідальність керівників та політиків перед народом, який їх обирає на посади, за відсутність подвійних судових стандартів для порошенків і людей, за рівність усіх верств населення, проти того, щоб для порошенків були окремі дороги або, коли він їздить нашими дорогами, то для нього перекривали ціле місто. Я за ті цінності, що сприяють соціально-економічному розвитку України та українського народу тощо.

Безперечно, Угода про асоціацію та зону вільної торгівлі буде сприяти подальшому розвитку економіки за умови усвідомлення того, що нам самим необхідно перетворюватися заради

перетворення власного життя і самим створювати умови для інтенсивного розвитку економіки, науки, суспільства, а підписання цих документів – інструмент, який необхідно використовувати для реалізації таких перетворень.

Сьогодні є занепокоєння, що українські товари будуть неконкурентними у порівнянні з європейськими і одразу постає питання – а хто

нам лікар, коли ми 24 роки незалежності України знищували власну економіку і йшли не шляхом інноваційного розвитку, а екстенсивним, виснажуючи на дра та землю.

Аж 42 млрд дол. США за 24 роки надійшло інвестицій в економіку України від країн світу – цифра смішна тому, що українці на руках мають грошей більше, ніж до нас надходить інвестицій, але ці фінанси не працюють тому, що люди не вірять державній системі та тим, хто стоїть біля керма держави.

Подивиться самі – ВВП (у ПКС) України становить на 31.12.2014 р. за оцінками CIA (*the Central Intelligence Agency*) становив 371,8 млрд дол. США, а ВВП за офіційним обмінним курсом – 130,7 млрд дол. США, тобто курс долара на кінець року був завищений майже у 2,8 рази... Поясню, що таке паритет купівельної спроможності. Це спроможність певної суми на одному ринку бути рівною купівельній спроможності цієї ж суми на ринку іншої країни, якщо перевести цю суму за поточним обмінним курсом в іноземну валюту.

За такого підходу до національної грошової одиниці виникають проблеми з підвищенням

**Гресь Ігор
Борисович** – віце-президент Українського національного комітету Міжнародної Торгової Палати

Матеріали круглого столу

цін на товари та зростанням темпів інфляції, яка за 9 місяців поточного року становить більше 40 %, а на кінець року за таких умов буде становити понад 50 %.

Я розумію, що на темпи інфляції впливають і інші показники економіки – вартість кредитних ресурсів, імпортних енергоносіїв, грошова емісія, податки та витрати на утримання державного апарату, низька продуктивність праці, але є й такий фактор, як монополізм товарного виробництва.

Подивиться, фактично усі основні сфери товарного виробництва поділені між Порошенком, Фірташем, Пінчу ком, Ахметовим, Коломойським, Бахматюком, братами Клюєвими, Лавочкіним, Колесниковим, Сфремовим та іншими напівкrimінальними та кримінальними особами. Тому я сподіваюся, що впровадження всеобщої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі з країнами ЄС даст зможу створити умови певної конкуренції на споживчому ринку України як за якістю товарів, так і за ціною.

Я розумію, що декому доведеться покинути український ринок через конкуренцію, але конкуренція буде спонукати українських олігархів думати про модернізацію власних виробничих потужностей, технологій, які протягом 24 років не змінювалися. Також, на мою думку, не буде таких «інвестиційних» рішень Гонтаревої про 100 % або 75 % продажу валютної виручки, які завдають збитків суб'єктам господарювання на курсовій різниці.

Крім цього, також дуже «мудрі» рішення приймаються стосовно інвестиційної привабливості країни в авансовій сплаті податків, коли суб'єкт господарювання нічого ще не заробив, але повинен платити... і виходить, що наші так звані урядовці самі сприяють розвитку тіньового бізнесу, який, за оцінками експертів, становить від 65 до 70 % ВВП України.

У зв'язку із такою ситуацією необхідно забезпечити легалізацію тіньового бізнесу не за рахунок податкового тиску на бізнес, а навпаки – за рахунок лібералізації, я маю на увазі зменшення податків, спрощення процедури їх нарахування та сплати, а також за рахунок скасування податкового обліку. Потрібно залишити тільки бухгалтерський облік і підвищити відповідальність платників податків перед суспільством за їх сплату.

Я можу привести приклад щодо зменшення податків:

ВВПп – плановий валовий внутрішній продукт на плановий рік;

Бп – річний бюджет витрат на плановий рік;

Σп – загальний відсоток податків від ВВПп на плановий рік;

Ввпт – тіньовий валовий продукт у плановому році;

I виходить: $Bp = (BVPp \times \Sigma p) / 100 \%$, якщо залишити незмінними витрати бюджету при $\Sigma_{BVP} = BVPp + BVPt$, то зрозуміло, що загальний відсоток податків буде меншим у порівнянні з Σp . Тільки необхідно визначитися, за рахунок яких податків буде відбуватися зменшення податкового навантаження.

Хотілося б повернутися до зовнішньоекономічної діяльності України в рамках асоціації та ЗВТ. Нині ситуація у зовнішній торгівлі України з країнами світу має дуже негативні тенденції й у порівнянні з минулим періодом 2014 року експорт та імпорт скоротилися майже на 35 %. Такий стан зовнішньої торгівлі свідчить про те, що компанії, які втратили російський ринок, не готові переорієнтуватися на інші зовнішні ринки. Також велике значення має війна України з Росією, що призвело до втрати певної кількості експортноорієнтованих підприємств Донецької та Луганської областей.

Але, на мою думку, європейський ринок не дозволить компенсувати обсяги українського експорту від втрати російського ринку через причину його перевантаження, та й Європа не готова замістити на власному ринку українськими товари, до яких є довіра європейських споживачів щодо якості, безпеки, дизайну, тому необхідно орієнтуватися на інші ринки збуту продукції, до яких відноситься ринок Африки, країн Близького Сходу (у тому числі Арабського Світу), Північної та Південної Америки, Океанії.

Крім цього, для підвищення конкретності українських товарів необхідно залучати європейський капітал працювати в Україні на умовах управління корпоративними правами підприємств та забезпечити гарантії цим інвестиціям. Такий підхід до інвестування дозволив біноземцям самостійно визначати напрями використання капіталу, нести відповідальність за його ефективне використання. Також вважаю за необхідне дозволити нерезидентам України відкривати поточні рахунки в іноземній валюти.

Щодо торговельних представництв, які плануються створити в країнах світу, то вірно сказав пан Посол Південно-Африканської Республіки в Україні, що тільки вісім таких представництв необхідно відкрити в Африці. Це можна розцінити як натяк на слабкі дії Уряду

Матеріали круглого столу

України стосовно просування українських товарів на ринки світу й у розвитку експорту. І ще необхідно розуміти, як планується створення таких представництв та їх діяльність. Вважаю, що без спільної діяльності Уряду та українських суб'єктів господарювання на умовах державно-приватного партнерства такі питання не вирішити.

Чому необхідно залучати іноземний капітал в економіку? Сьогодні багато балачок стосовно кредитно-експортного агентства, але

прошу уважно замислитися – де гроші, Зін??? Проста арифметика показує, що за 2014 рік експорт становив 54 млрд дол. США, майже 4,5 млрд дол. США на місяць. На мою думку, ці мінімальні кошти потрібні для нормального старту у розвитку і підтримці українського експорту.

Можна багато писати і не висловити усе те, що думаєш, але хочу завершити одним – у нашій країні відсутні економічні хірурги та реаніматори, тому маємо те, що маємо.